

dise kantside asemel Toompä frundi peale lasina ääre sai pandud. Ehtki siis fogudus sel aastal alles weite oli sai siissi ehitus palju suuremalt ja taunimast täisile võetud, et mõnelelegi, kes uskumata oli, lootust südamesse sinnitas, seda kirikut walmis ehitud iial näha saada.

See mees, kes fogu seda ehitust seestpoolt üksaawast tülli wiisi oli oma pea aru järele ülesse sehfendanud, oli arhitekt (ehitajameister) Akadeemikus herra Oto Hippius. Inimespanemise väärtae ehitus üle fogu suure ruumi on üks kuulus meistri töö, mis föolfi ehituse tundjaid tema wäga kunstlifult kolku seatud ehituse pärast oma poolle on tömband. Seda kunstliflu tööd ehitas armatusest sunnitud oma isamaa linna Tallinnale, sunnis tuntav prohweeser arhitekt herra Rudolff von Bernhardt, kes praegu Peeterburgis ehituse kolli direktor on. See munster fest laevalust on praegu veel Eestimaa kunstlambris (Museum) näha. Fogu see kirik sai arhitekturi herra Rudolff Knüpferi juhatuse al ülesse ehitud.

Raha puuduse pärast pidi aga ehitus peagi seisma jäama. Kui aastal 1863 ehitus jälle tubli oli täisile võetud ja katuse alla sai, oli siis selle linna uhtus juba väljapoost walmis. Aga et kirik seestpoolt ka pidi walmis saama tehtud, puu-

dus fogukonnal selle tarvis jöudu. Abi pausimised kuulutati linnas ja maal, lahkoid süddameid ja läesiti lahti tegemisele. Laenatus, forjandus ja kingid aitasiwad ehitust seitsme aasta pärast lõpeforrale ja nõnda tõusis see kena ehitus oma fahe torniga n'agu üks unis tõetunnistus Tallinnas, selle peale uhtusega wõib näidata, kaugelole nähtavalt ülesse.

Jõulu lau 20 pääval aastal 1870 sai ta sisserõnnistud, pärast seda kui fogudus veel viimist forda ja temaga ühes, wõerad pun-kirikusse, mis häda pärast oli ehitud, kolku oliwad logunud, selle altari peast Saarli foguduse õpetaja C. Bergwitz veel viimist forda selle paigaga Jumalaga jättis, kus fogudus siamaale oli Jumala tenistust pidanud. Pärast seda andis kiriku riistad õpetajate ja kontwendiliikmete lätte ja liituse ja tänuoluluga läts fogudus Eestimaa kindral-superendi Schulgi järele uue kiriku poole, selle usse ees Juuru praus Berg fogudust kõnega vastuvõttis, ja nii üd andis patroon F. von Zur-Mühlen wõtme kindral-supertendi lätte, kes Jumala nimel ussed lahti tegi ja fogudust sisse kutsus. Kirikus helsjes Normanit tehtud uus oril vastu ja teretas fogudust. Kirik oli seest sefs pühaks kauniste ehitud ja liigutas sisje astujate süddamid. Pärast loorilausu helsjes